

Ladislav Hejdánek – medailon

- ♦ medailon, česky, vznik: nedatováno ♦ poznámka: autor neuveden
- ♦ profile, Czech, origin: nedatováno

[Ladislav Hejdánek – medailon]

Jakkoliv bývá ošidné pokoušet se vystihnout podstatný rys usilování myslitele, dosavadní dílo Ladislava Hejdánka k tomu bude vždy lákat i vybízet: je charakterizováno neobyčejnou tematickou šíří, která by mohla zprvu vyvolávat dojem roztěkanosti a nahodilého směřování. Ale ať se k němu budeme blížit s kterékoliv strany, velmi záhy objevíme podstatný smysl Hejdánkova filosofického poselství. Je jím filosoficky artikulovaná výzva stát se služebníkem pravdy ve všech životních rovinách. Inspirován už v dospívání myšlenkovým zápasem českého filosofa Emanuela Rádla, přejímá jej v padesátých letech sám jako jeho přemýšlivý žák. Stává se filosofem pravdy, oné duchovní moci a zdroje veškeré naší aktivity, která zůstala u jeho učitele ještě v nerozvinuté podobě, jakoby spíše v prorockém tušení. Rozsáhlými studiemi se snaží po tři desetiletí postihnout nejrůznější stránky působení pravdy v životě člověka i v dějinách. Tím se dostává k problematice subjektu a sféry subjektivity ve vztahu k lidskému světu i přírodnímu okolí. Pravda podle Hejdánka nesplývá s věcmi, s daností ať přírodní či dějinnou, ale je zdrojem a perspektivou veškeré skutečnosti. Tím jeho filosofie nabývá dynamičnosti a životnosti, protože postihnout zmíněné aspekty pravdy ve vztahu k celku nelze jako nezúčastněný divák. Při všem důrazu na odstup a reflexi – další velká oblast Hejdánkových filosofických výzkumů – platí, že být vyznavačem pravdy znamená stát v ohni úkolů, v bezpodmínečné odpovědnosti vůči pravdě, v celostném úsilí dosvědčit její moc v osobním i veřejném životě. Ať píše Hejdánek o mýtu či víře, o umění nebo politice či kterékoliv další stránce lidského pobytu v dějinách, pokaždé se setkáváme s tímto nepřeslechnutelným důrazem na lidskou odpovědnost vůči sobě i druhým ve světle pravdy.

Metodickým rysem jeho filosofického směřování je neúprosná náročnost na přesnost našeho myšlení. Jeho dotazování jde až na kořen věci. Odhalí za obecně přijímanými názory nedomyšlená mínění nebo ideologizované předsudky. Proto jeho analýzy mají pečeť osvobodivé řeči, která vyvádí ze zajetí a přitom karatelsky nestudí.

Ladislav Hejdánek je výrazná postava české filosofie. K její tradici patřila odjakživa schopnost osobitých, avšak jen dílčích vhledů. Dosavadní výsledky Hejdánkových prací vyvolávají naději, že se v nich ohlašují počátky nového myšlení přinejmenším evropského dosahu, které mohou pomoci překonat naši krizi nejen myšlenkovou, nýbrž i civilizační. Praktickým výrazem i ověřením možností jeho filosofie jsou i soukromé filosofické semináře, které v poslední době vede.